

BESLISSING

Beslissing van 30 juni 2014 van de Raad van Toezicht voor de Octrooigemachtigden in de klacht van:

[KLAGER 1]

en

[KLAGER 2]

Hierna te noemen “Klagers”

Tegen

[VERWEERDER]

Hierna te noemen “Verweerder”

Klagers en Verweerder worden hierna gezamenlijk aangeduid als “Partijen”.

1. De relevante stukken en verdere informatie

- 1.1 De Raad van Toezicht heeft bij brief van 30 oktober 2013 een klacht jegens Verweerder ontvangen (hierna: "het klachtschrift") met bijlagen. Het klachtschrift omvat een zevental klachtonderdelen.
- 1.2 Bij brief van 10 december 2013 heeft de Raad van Toezicht een verweerschrift ontvangen van Verweerder op het klachtschrift, strekkende tot (kennelijke) ongegrondverklaring van de klacht. Het verweerschrift omvat geen bijlagen.
- 1.3 Klagers hebben op 14 februari 2014 een reactie, hierna ook aangeduid als 'de repliek', ingediend op het verweerschrift. De repliek omvat verdere bijlagen.
- 1.4 Bij brief van 13 maart 2014 heeft Verweerder gedupliceerd ('dupliek'). De brief omvat een aantal bijlagen.
- 1.5 Bij brief van 17 april 2014 heeft Verweerder verdere informatie aangeleverd naar aanleiding van vragen van de Raad van Toezicht ter zitting.
- 1.6 Bij brief van 1 mei 2014 hebben Klagers een reactie ingediend op de brief van Verweerder van 17 april 2014. De brief omvat een aantal bijlagen.

2. De procedure

- 2.1 De Raad van Toezicht heeft op 21 maart 2013 een concept-klacht van Klagers ontvangen zonder bijlagen. Op 7 april 2013 heeft de toenmalig secretaris van de Raad van Toezicht aan Klagers een e-mail gestuurd met een aantal vragen, waaronder de vraag of Klagers prijs stellen op een schikkingspoging door de Voorzitter van de Raad van Toezicht.
- 2.2 Partijen hebben te kennen gegeven mee te willen werken aan een schikkingspoging. Daartoe heeft op 20 augustus 2013 een bespreking plaatsgevonden. De schikkingspoging heeft niet tot een schikking geleid.
- 2.3 Per e-mail van 18 december 2013 hebben Klagers laten weten extra stukken in te willen brengen in reactie op de stellingen van Verweerder in het verweerschrift.

In overleg met de plv. secretaris van de Raad van Toezicht zijn termijnen gesteld voor het indienen van de repliek en de dupliek.

2.4 Partijen zijn gehoord op een zitting d.d. 4 april 2014. Partijen hebben daarbij elk hun standpunten toegelicht en vragen van de Raad van Toezicht beantwoord. Klagers hebben op de zitting pleitaantekeningen overgelegd.

2.5 Ter zitting is Verweerder, na vragen van de Raad van Toezicht, in de gelegenheid gesteld nadere stukken te overleggen voorzien van een korte toelichting. De Raad van Toezicht heeft Klagers in de gelegenheid gesteld om op de nadere stukken en de toelichting te reageren.

3. De relevante feiten

Voor de beoordeling van de klacht wordt, gelet op de stukken en hetgeen ter zitting is verklaard, van de volgende vaststaande, dan wel niet weerlegde of onvoldoende weersproken feiten uitgegaan:

3.1 [Klager 2] en [MEDE-UITVINDER] hebben op 15 maart 2007 een bespreking gehad met Verweerder over het indienen van een Nederlandse octrooiaanvraag. De opdracht tot het indienen van de Nederlandse octrooiaanvraag is door Verweerder bevestigd per brief van 16 maart 2007. De brief omvatte een aantal bijlagen, waaronder een vragenlijst en een toelichting .

3.2 De vragenlijst omvat een onderdeel "gegevens voor de in te dienen octrooiaanvraag" en biedt keuzemogelijkheden of en welk nieuwheidsonderzoek moet worden uitgevoerd voor de Nederlandse octrooiaanvraag en of de resultaten van dit nieuwheidsonderzoek schriftelijk moeten worden gerapporteerd.

3.3 De toelichting in het vragenformulier vermeldt ten aanzien van "de aanvrager" o.a. dat:

"De aanvrager is de "eigenaar" van de octrooiaanvraag of van het op de octrooiaanvraag te verlenen octrooi. ..."

Ten aanzien van “uitvinder(s)” wordt in de vragenlijst de volgende toelichting gegeven:

“Uitvinders hebben het recht om als uitvinder in een octrooi(aanvraag) te worden vermeld. Indien een uitvinder afziet van dit recht, dient dit schriftelijk te worden verklaard door de uitvinder. Gelieve gegevens van andere uitvinders op een apart blad aan te geven indien meer dan twee uitvinders betrokken zijn bij de onderhavige uitvinding.”

3.4 In een brief van 21 maart 2007 stuurt [KLAGER 2] aan Verweerder tekeningen voor de octrooiaanvraag en geeft [KLAGER 2] aan dat in overleg met [MEDE-UITVINDER] is besloten om de aanvraag te doen namens [KLAGER 1]. De vragenlijst is ingevuld en zowel [MEDE-UITVINDER] als [KLAGER 2] worden als uitvinder genoemd.

3.5 Op [.....] 2007¹ dient Verweerder een Nederlandse octrooiaanvraag in, waarbij [KLAGER 1] als aanvrager wordt aangeduid. In de Nederlandse aanvraag worden [KLAGER 2] en [MEDE-UITVINDER], conform hetgeen op de vragenlijst is ingevuld, als uitvinders genoemd. De conclusies van de Nederlandse octrooiaanvraag hebben betrekking op een [.....]methode en apparaat en een dispenser [.....].

3.6 Op 3 april 2008 rapporteert Verweerder ten aanzien van het voor de Nederlandse octrooiaanvraag uitgevoerde nieuwheidsonderzoek. In de brief geeft Verweerder aan dat “zoals te verwachten” Octrooicentrum Nederland van mening is dat er sprake is van twee verschillende uitvindingen en dat “zoals voorafgaand aan de indiening van de octrooiaanvraag besproken” een afgesplitste octrooiaanvraag kan worden ingediend voor de tweede uitvinding (de dispenser).

3.7 Op [.....] 2008 dient Verweerder een internationale octrooiaanvraag in. Op [.....] 2008 dient Verweerder tevens een afgesplitste Nederlandse octrooiaanvraag in voor een [.....]inrichting voor [.....]. Beide aanvragen hebben dezelfde aanvrager en duiden dezelfde uitvinders aan als de oorspronkelijke Nederlandse aanvraag.

3.8 Op 22 september 2009 verstuurt [KLAGER 2] een e-mail aan Verweerder. De e-mail is hieronder integraal weergegeven:

¹ In het verweerschrift van Verweerder wordt abusievelijk als indieningsdatum [.....] 2007 genoemd.

[Van; KLAGER 2

Verzonden: dinsdag 22 september 2009

Aan: [VERWEERDER]

Onderwerp: rechten octrooi

Geachte [VERWEERDER],

Zoals ik u heb verteld zijn [MEDE-UITVINDER] en ik zakelijk gescheiden.

Dit houdt in dat de aandelen van de gezamenlijke vennootschap volledig in mijn bezit zijn, de octrooien stonden al op naam van mijn beheer B.V..

Kan [MEDE-UITVINDER] in de toekomst nog rechten ontleden aan het feit dat [MEDE-UITVINDER] geregistreerd staat als uitvinder?

Met vriendelijke groet,

[KLAGER 2]

3.9 Verweerder antwoordt op 23 september 2009 als volgt (de handgeschreven aantekeningen zijn van [KLAGER 2]):

[From: [VERWEERDER]

Sent: woensdag 23 september 2009

To; [KLAGER 2]

Subject: RE: rechten octrooi

Geachte [KLAGER 2],

Een uitvinder heeft in Europa (slechts) het recht in het octrooidocument (handgeschreven toelichting "alleen USA?") als uitvinder te worden genoemd. Anders is het wanneer het octrooi wordt aangevraagd in de USA. Daar heeft de uitvinder recht op het octrooi. In praktijk worden de octrooirechten in de USA, in geval van bv een werknemersuitvinding, bij indiening van de

*aanvraag officieel overgedragen naar de werkgever door ondertekening van een akte. Mocht dat echter op tegenwerking stuiten dan zijn er afhankelijk van de omstandigheden nog terugvalmogelijkheden om dat te repareren.
(handgeschreven toelichting: reparatie?)*

Ik vertrouw erop dat ik u hiermee naar tevredenheid heb geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

[VERWEERDER]

- 3.10 Per e-mail van 23 november 2009 geeft [KLAGER 2] aan “wereldwijde octrooirechten” te willen verwerven. Uit de internationale octrooiaanvraag worden vervolgens octrooiaanvragen ingediend in Australië, Canada, Indonesië, Mexico, Rusland, de Verenigde Staten van Amerika (US) en Zuid-Afrika.
- 3.11 Met een brief van 11 februari 2010 stuurt Verweerder aan [KLAGER 2] een “Declaration” voor de procedure in Indonesië. In de Declaration wordt o.a. aangegeven dat [MEDE-UITVINDER] werknemer is van [KLAGER 1]. In de brief wordt [KLAGER 2] verzocht de Declaration door de directeur van [KLAGER 1] te laten ondertekenen. De Declaration is door [KLAGER 2] ondertekend op 25 maart 2010. In de brief wordt tevens aangegeven dat Verweerder geen contact met [MEDE-UITVINDER] heeft kunnen opnemen.
- 3.12 Per brief van 19 april 2010 bericht Verweerder aan [KLAGER 2] ten aanzien van de Canadese octrooiaanvraag dat de toegestuurde documenten omtrent de samenwerking [MEDE-UITVINDER] en [KLAGER 1] onvoldoende zouden kunnen zijn, maar dat op dat moment alles gedaan is om octrooiaanvraag in stand te houden.
- 3.13 Op 18 mei 2010 stuurt Verweerder een e-mail aan [KLAGER 2] met betrekking tot “enkele formaliteiten” waaraan moet worden voldaan om de diverse nationale octrooiaanvragen in stand te houden. Voor de US wordt vermeld:
- “Voor de US is vereist dat [MEDE-UITVINDER] zelf tekent. Hier is echter een ontsnappingsmogelijkheid door aan te tonen dat alles in het werk is gesteld om [MEDE-UITVINDER] te laten ondertekenen, maar dat [MEDE-UITVINDER] niet*

traceerbaar is of althans niet reageert op dergelijke verzoeken. Dit is aan te tonen met (retour ontvangen) aangetekende brieven met een dergelijk verzoek.”

- 3.14 Per brief van 25 januari 2011 ontvangt [KLAGER 2] van Verweerder een statusoverzicht van de diverse buitenlandse octrooiaanvragen. Voor de US wordt vermeld dat:

[USA

Wij hebben inmiddels meerdere malen contact gehad met onze Amerikaanse agent in verband met de in te dienen Declaration en Assignment van [MEDE-UITVINDER]. Onze Amerikaanse agent heeft nu aangegeven dat wij een “petition” kunnen indienen waarin we aan een aantal factoren moeten voldoen zodat de aanvraag uiteindelijk rechtsgeldig wordt zonder de handtekening van [MEDE-UITVINDER]. Wij houden u op de hoogte. Verder heeft [VERWEERDER] aan de voor Amerika verplichting tot “Information Disclosure” voldaan. Dit betekent dat [VERWEERDER] de Amerikaanse agent op de hoogte houdt van eventuele documenten uit de searches in corresponderende aanvragen.]

- 3.15 Per e-mail van 1 februari 2011 wordt namens Verweerder als volgt bericht:

[From: [kantoorgenoot VERWEERDER] On behalf of [andere kantoorgenoot VERWEERDER]

Sent: 1 februari 2011

To: [KLAGER 2]

C.c: [VERWEERDER]

Subject: SPOED!/[.....]/ Amerikaanse octrooiaanvraag [.....]

Importance: high

Geachte [KLAGER 2],

Voor wat betreft de bovengenoemde Amerikaanse octrooiaanvraag kunnen wij u het volgende berichten.

De extra kosten vanwege het niet kunnen achterhalen van [MEDE-UITVINDER] beginnen in ieder geval in de US procedure aardig op te lopen. Voor het indienen van een zogenaamde Petition waarmee de beantwoording van Notice To File Missing Parts (NTPMP) wordt ontweken bedragen de kosten nu ongeveer 4000 Euro. De in te dienen Petition is een procedure waarmee wordt verzocht om toestemming van het Amerikaanse Octrooibureau geen assignment te hoeven indienen. En hoe langer het duurt voor we de stukken kunnen indienen, hoe hoger de kosten worden.

Destijds hebt u aangegeven dat u wellicht toch onverwachte mogelijkheden zag om met [MEDE-UITVINDER] in contact te komen. Het is nu zeker de moeite waard om alles in het werk te stellen om dat te proberen. Tot nu toe krijgen wij alle aangetekende stukken onbezorgd retour.

Als het onmogelijk is [MEDE-UITVINDER] te traceren zou u zich, afhankelijk van het commerciële belang van bescherming in de USA (dat ik niet kan inschatten) kunnen afvragen of de kosten in verhouding staan tot eventuele opbrengsten.]

3.16 Per e-mail van 3 februari 2011 reageert [KLAGER 2] op bovenstaande e-mail dat [KLAGER 2] in onderhandeling is met een multinational uit de US over een licentieovereenkomst en dat [KLAGER 2] vanwege de grote belangen een garantie vraagt dat [KLAGER 2] als de rechtmatig houder van het US octrooi zal worden aangemerkt en als enige recht heeft op de opbrengsten van het US octrooi.

3.17 Op 16 februari 2011 stuurt Verweerder de volgende e-mail:

*[From: [VERWEERDER]
Sent: Wednesday, February 16
To: [KLAGER 2]
C.c. [kantoorgenoot VERWEERDER]
Subject [...]] afspraak met [MEDE-UITVINDER]*

Geachte [KLAGER 2],

Zoals besproken heb ik met [kantoorgenoot VERWEERDER] afgestemd. Zij gaat nu de documenten verzamelen die [MEDE-UITVINDER] liefst sou moeten tekenen om afstand te doen van [MEDE-UITVINDERS'] rechten. Die stuurt zij u per email toe.

Ik benadruk dat het beter is om, naast de algemene afstandsverklaring die belangrijk is, de betreffende formulieren eveneens te laten tekenen. Dubbele bevestiging van de afstand van recht gaat boven het risico dat er ergens een eventuele mogelijkheid bestaat dat [MEDE-UITVINDER] alsnog rechten zou kunnen claimen.

Mocht u nog geen reactie van [kantoorgenoot VERWEERDER] hebben gehad voordat u vanmiddag met [MEDE-UITVINDER] spreekt, neemt u dan alstublieft rechtstreeks contact met [kantoorgenoot VERWEERDER] op.

Ik wens u uiteraard een succesvolle bespreking met [MEDE-UITVINDER] toe.

Met vriendelijke groet,

[VERWEERDER]

- 3.18 In een brief bericht Verweerder dat er twee acties zijn om om te gaan met het niet beschikbaar zijn van een handtekening van [MEDE-UITVINDER]. Deze acties betreffen (1) het indienen van een Petition en (2) het uit de octrooiaanvraag verwijderen van alle conclusies waarvan [MEDE-UITVINDER] "co-inventor" is. Verweerder adviseert, na telefonisch overleg met de US octrooigemachtigde, om de conclusies betreffende de dispenser te schrappen, maar de Petition als vangnet in te dienen, waarbij [VERWEERDER] ervan uit gaat dat "[MEDE-UITVINDER] in het geheel niet (voor de indieningsdatum) aan de uitvinding van de [.....]machine heeft bijgedragen".
- 3.19 Verweerder heeft de Petition getekend op 22 maart 2011 waarbij wordt aangegeven dat [MEDE-UITVINDER] niet kan worden gevonden of bereikt om de Declaration te tekenen.

- 3.20 In een brief d.d. 5 september 2011 geeft Verweerder een schriftelijke reactie op vragen en opmerkingen van [KLAGER 2] naar aanleiding van een bespreking van 16 augustus 2011. In de brief geeft Verweerder aan dat [VERWEERDER] met de e-mail van 23 september 2009 (zie hierboven, 3.9) geen uitsluitende opsomming heeft willen geven en dat er op dat moment ook niet bekend was waar octrooi zou worden aangevraagd. Ook wordt in de brief aangegeven dat Verweerder pas tijdens een eerdere bespreking in 2011 bleek dat [KLAGER 2] wel op de hoogte was van de verblijfplaats van [MEDE-UITVINDER], maar dat tot dat moment alle inspanningen erop gericht waren geweest om een oplossing te vinden voor het niet vindbaar zijn van [MEDE-UITVINDER].
- 3.21 In een e-mail van 11 november 2011 bevestigt Verweerder aan [KLAGER 2] dat de US octrooiaanvraag wordt gewijzigd, waarbij de uitvinding van [MEDE-UITVINDER] uit de aanvraag wordt verwijderd. Verweerder geeft daarbij aan dat aangezien [MEDE-UITVINDER] niet heeft bijgedragen aan de uitvinding van de [.....]machine, [MEDE-UITVINDER] geen aanspraak meer kan maken op de resterende octrooirechten. Verder geeft Verweerder aan dat [VERWEERDER] een second opinion heeft gevraagd bij een tweede Amerikaanse octrooigemachtigde omdat het zou gaan om een mogelijk onomkeerbare beslissing.
- 3.22 In een brief d.d. 15 november 2011 wordt verslag gedaan door [KANTOORGENOOT] van het kantoor van Verweerder van een bespreking van 1 november 2011. Ter zitting heeft Verweerder aangegeven dat [VERWEERDER] bij deze bespreking aanwezig is geweest. In de brief wordt aangegeven dat “nu [MEDE-UITVINDER] ten tonele is verschenen, de uitvinding van de dispenser uit de US aanvraag zal worden verwijderd”.
- 3.23 In een e-mail van een medewerkster van Verweerder d.d. 16 november 2011 wordt aan de Amerikaanse agent bericht dat de Petition niet kan worden doorgezet omdat er nu weer contact is tussen [KLAGER 2] en [MEDE-UITVINDER]. De agent wordt gevraagd of het verstandiger is preliminary amendments in te dienen (waarbij wordt gerefereerd aan een eerdere e-mail van 21 februari 2011 waarin zou zijn aangegeven dat de [.....]machine een uitvinding van [KLAGER 2] betreft en de dispenser van [MEDE-UITVINDER]) of de Petition te vernieuwen. In een e-mail wisseling tussen de medewerkster en Verweerder op 21 november en 22 november 2011 wordt ook de mogelijkheid van het

indienen van een continuation voor de uitvinding van [KLAGER 2] besproken. In de e-mail van 22 november doet de medewerkster kort verslag aan Verweerder van een (uitgebreid) telefoongesprek met de Amerikaanse agent waarin de medewerkster de Amerikaanse agent nogmaals heeft doorgegeven dat Verweerder niet verantwoordelijk is voor de uitvinding van [MEDE-UITVINDER]. De medewerkster meldt dat de Amerikaanse agent heeft aangegeven dat het raadzaam is om [MEDE-UITVINDER] daarover in te lichten.

3.24 In een e-mail wisseling in de periode 28 november – 1 december 2011 tussen een medewerkster van Verweerder en de Amerikaanse agent wordt de situatie ten aanzien van de Amerikaanse octrooiaanvraag besproken. De agent geeft aan dat de eenvoudigste optie is om een Declaration in te dienen dat [MEDE-UITVINDER] weigert de documenten te tekenen, getekend door een persoon die daarvan door [MEDE-UITVINDER] op de hoogte is gebracht, waarbij wordt aangegeven dat [MEDE-UITVINDER] erkent alle documenten te hebben ontvangen. De medewerkster geeft aan dat Verweerder heeft besloten [MEDE-UITVINDER] een e-mail te sturen met alle documenten waarbij Verweerder aanneemt dat [MEDE-UITVINDER] zal bevestigen dat [MEDE-UITVINDER] de documenten niet wil ondertekenen.

3.25 Op 14 februari 2012 bericht [MEDE-UITVINDER] aan [KLAGER 2] dat [MEDE-UITVINDER] van Verweerder stukken heeft ontvangen betreffende de Amerikaanse octrooiaanvraag maar dat [MEDE-UITVINDER] het assignment niet wil tekenen onder de vermelde voorwaarden. [KLAGER 2] stuurt het bericht van [MEDE-UITVINDER] onmiddellijk door aan Verweerder. Verweerder bericht [KLAGER 2] dat het aan [MEDE-UITVINDER] en [KLAGER 2] is om afspraken te maken over het assignment maar dat het voor de hand ligt dat [MEDE-UITVINDER] de rechten voor de dispenser krijgt en [KLAGER 2] de rechten voor de [.....]machine krijgt. Verweerder geeft daarbij aan dat hij er van uitgaat dat [MEDE-UITVINDER] in het geheel niet heeft bijgedragen aan de uitvinding van de [.....]machine en dat [KLAGER 2] niet heeft bijgedragen aan de uitvinding van de dispenser.

3.26 Op 15 februari 2012 stuurt [KLAGER 2] een e-mail aan verweerder met de volgende korte inhoud:

[Van: [Medewerker KLAGER 2]
 Verzonden: woensdag 15 februari 2012
 Aan: [VERWEERDER]
 Onderwerp; [MEDE-UITVINDER]

Geachte [VERWEERDER],

We hebben ervoor gekozen het patent te splitsen.

Dan hoeft [MEDE-UITVINDER] toch niet te tekenen dacht ik?

Verweerder antwoordt dat het hem deugd doet dat [KLAGER 2] en [MEDE-UITVINDER] tot onderlinge afspraken zijn gekomen en dat [VERWEERDER] er vanuit gaat dat [KLAGER 2] de rechten voor de [.....]machine krijgt en [MEDE-UITVINDER] voor de dispenser.

3.27 In een daarop volgende e-mailwisseling in de periode 16-20 februari 2012 geeft [KLAGER 2] aan dat Verweerder hem verkeerd begrijpt. [KLAGER 2] verzoekt de Amerikaanse aanvraag "on hold" te zetten en de status van het verwijderen van [MEDE-UITVINDER] als uitvinder en het schrappen van de dispenser uit de aanvraag door te geven. In een e-mail van 21 februari 2012 doet de raadsman van [KLAGER 2] verslag aan [KLAGER 2] van een telefoongesprek met Verweerder waarin wordt aangegeven dat eerst de Declaration moet worden ingediend voordat een afgesplitste aanvraag kan worden ingediend.

3.28 In een brief d.d. 9 mei 2012 stuurt Verweerder wederom een statusoverzicht aan [KLAGER 2]. Verweerder geeft in de brief aan dat de status door de nationale octrooigemachtigde is doorgegeven en dat steeds de voorwaarde geldt dat [MEDE-UITVINDER] geen enkele technische bijdrage heeft geleverd aan de uitvinding van de [.....]machine.

3.29 Voor de US wordt in de brief gemeld (onderstreping in de bijlage):

[USA

In de USA is de assignment van [MEDE-UITVINDER] ingediend. Het USPTO accepteert nu instructies, bijvoorbeeld voor het splitsen van de octrooiaanvraag. Volgens de Amerikaanse octrooigemachtigde kunt u een afgesplitste

octrooiaanvraag indienen, en claims verwijderen, teneinde de bescherming voor de [.....]machine enerzijds en de dispenser anderzijds uiteen te trekken.]

3.30 De conclusie die Verweerder trekt in de brief van 9 mei 2012 luidt als volgt:

[Op basis van bovenstaande rapportage concludeer ik dat er voor geen van de aanvragen get risico dreigt dat de octrooirechten voor de uitvinding dan de [.....]machine (ten dele) bij [MEDE-UITVINDER] terecht kunnen komen.]

3.31 In een brief d.d. 15 november 2012 van Verweerder aan [KLAGER 2] omtrent de Russische octrooiaanvraag bericht Verweerder dat het Russische octrooi zal worden verleend voor conclusies 1-9 voor de [.....]machine. Verder wordt [KLAGER 2] eraan herinnerd dat [KLAGER 2] een afgesplitste octrooiaanvraag kan indienen.

3.32 In een brief d.d. 18 januari 2013 geeft Verweerder aan [KLAGER 2] een overzicht van de aanspraak op octrooi, waarbij Artikel 12 ROW niet wordt behandeld omdat er geen uitvinding in dienstverband in het geding is op basis van de hem bekende gegevens.

3.33 In de brief d.d. 18 januari 2013 wordt tevens door Verweerder opgemerkt dat:

[Ik zal nader ingaan op Artikel 13. Aangezien ik niet betrokken ben geweest bij ontstaan baseer ik mij hierbij op uw verklaringen, dat de uitvinding van de inrichting en werkwijze [.....] geheel door u is gedaan. De doseerinrichting zou (mede) zijn uitgevonden door [MEDE-UITVINDER], die om die reden in NL [octrooinummer] als uitvinder zou zijn vermeld.]

3.34 Op 11 maart en 26 maart 2013 hebben besprekingen plaatsgevonden tussen [KANTOORGENOOT] en [KANTOORGENOOT 2] van het kantoor van Verweerder en [KLAGER 2]. De besprekingen hadden o.a. betrekking op de situatie in de US.

3.35 Ter zitting heeft Verweerder aangegeven dat inmiddels een andere octrooigemachtigde van zijn kantoor de portefeuille had overgenomen. Klagers hebben dit ter zitting bevestigd.

3.36 Per e-mail van 2 april 2013 heeft [KLAGER 2] aan deze andere octrooigemachtigde gevraagd of er een verzoek is ingediend om de uitvinding van de dispenser te verwijderen uit de US octrooiaanvraag. Deze octrooigemachtigde antwoordt dat een dergelijk verzoek niet is ingediend.

4. De standpunten van partijen

4.1 De Raad van Toezicht onderscheidt de volgende klachtonderdelen, welke hieronder zakelijk worden weergegeven. Tevens heeft Verweerder een preliminair punt opgeworpen ten aanzien van de ontvankelijkheid van Klagers.

4.2 Preliminair – termijn voor indienen van de klacht

4.2.1 Verweerder wijst op artikel 23o, lid 4, ROW inhoudende dat een klacht niet in behandeling wordt genomen indien het voorval waarop de klacht betrekking heeft ten minste vijf jaar voor de indiening van de klacht heeft plaatsgevonden. Volgens Verweerder zouden Klagers hebben gesteld dat de problematiek is ontstaan op 19 maart 2007, waardoor de klacht niet in behandeling genomen zou mogen worden wegens het verstrijken van de wettelijke termijn.

4.2.2 Klagers hebben aangevoerd dat alleen klachtonderdeel 1 betrekking heeft op een voorval (het advies tot indiening van een octrooiaanvraag met twee uitvindingen) dat dateert van langer dan vijf jaar voor de indiening van de klacht; de overige klachtonderdelen hebben betrekking op voorvallen die dateren van 23 september 2009 of later. Bovendien is de onjuistheid van het advies waarop het eerste klachtonderdeel is gebaseerd pas eind 2009 aan Klagers gebleken.

4.2.3 Verweerder stelt dat artikel 23o ROW een objectieve en geen subjectieve eis stelt aan de verjaring, zodat geen beroep kan worden gedaan op het later kennis krijgen van het voorval van het voorval.

4.2.4 Klagers voeren aan dat de eerste klacht bij de Raad van Toezicht dateert van 21 maart 2013 en dat dat minder dan vijf jaar is na de discussie over de splitsing en de PCT aanvraag. Klagers beroepen zich daarbij op een uitspraak van de Raad van Toezicht van 27 januari 2004, waarin een beroep op verjaring zou zijn gepasseerd omdat de klacht was ingediend binnen vijf jaar nadat de octrooigemachtigde nog invloed had kunnen uitoefenen op de positie van de aanvrager. Klagers stellen verder dat pas met de e-mail van 23 september 2009 duidelijk is geworden dat er in 2007 een fout is begaan.

4.3 Klachtonderdeel 1 – informatie over rechten en plichten van uitvinders

4.3.1 Verweerder heeft Klagers in maart 2007 geadviseerd de uitvinding van de [.....]methode en van de dispenser te bundelen in één octrooiaanvraag.

4.3.2 Klagers stellen dat [MEDE-UITVINDER] is gepresenteerd als mede-uitvinder van de dispenser omdat [MEDE-UITVINDER] met de probleemstelling was gekomen van het slecht kunnen doseren van [.....] uit een dispenser wanneer deze los in een bak van de dispenser worden gestort. De oplossing van dit probleem zou zijn gevonden door [KLAGER 2]. De vermelding van [MEDE-UITVINDER] als uitvinder zou, aldus Klagers, een soort eretitel betreffen.

4.3.3 Klagers verwijten Verweerder dat [VERWEERDER] heeft verzuimd Klagers volledig te informeren over de rechten die voortvloeien uit de vermelding als uitvinder, met name ten aanzien van landen waar dat anders is dan in Nederland. Anders dan het vragenformulier suggereert worden uitvinders in sommige landen ook rechthebbende op de octrooiaanvraag en het octrooi. Ook de toelichting die ingaat op indieningen in het buitenland is onvolledig. Verweerder had tijdens de indiening van de octrooiaanvraag moeten aangeven dat er concrete gevolgen zijn verbonden aan het bundelen van de uitvindingen in één octrooiaanvraag.

4.3.4 Verweerder stelt dat hem niet op voorhand is medegedeeld dat de vermelding van [MEDE-UITVINDER] een soort eretitel zou zijn. [KLAGER 2] heeft zelf de vragenlijst ingevuld en daarin aangegeven dat zowel

[MEDE-UITVINDER] als [KLAGER 2] uitvinders zijn. Verweerder stelt verder dat het gangbare praktijk is om uit kostenoverwegingen in eerste instantie meerdere uitvindingen in een octrooiaanvraag onder te brengen om vervolgens, bij succes, deze alsnog te splitsen.

4.3.5 Verweerder heeft ter zitting aangegeven dat hem nog steeds niet duidelijk is wie recht heeft op welke uitvinding. In dat kader verwijst Verweerder naar een passage in een conclusie van een door [KLAGER 2] aangespannen civiele procedure waarin [KLAGER 2] heeft aangegeven dat “met name [MEDE-UITVINDER] ideeën heeft ontwikkeld over het zogenaamde [...].”

4.3.6 Klagers stellen dat dit onjuist is omdat uit de brief van 18 januari 2013 zou blijken dat Verweerder een helder, zij het niet geheel juist, beeld had van wie de uitvinder van wat is geweest. Echter, ook indien het Verweerder onduidelijk was wie de uitvinder van welke uitvinding was, had Verweerder moeten zorgen dat [VERWEERDER] daarover duidelijkheid had verkregen bij het indienen van de aanvraag. Klagers verwijzen daarbij naar de uitspraak van de Rb. Den Haag van 25 september 2013 (IEPT20130925). Verweerder had er rekening mee moeten houden dat ook aanvragen in andere landen zouden worden ingediend.

4.3.7 Klagers volharden in hun klacht dat het advies van Verweerder waarbij de uitvinders van de dispenser ook de uitvinders van de [...]methode worden in strijd is met Gedragsregels 1c en/of 4b voor Octrooigemachtigden.

4.4 Klachtonderdeel 2 – de e-mail van 23 september 2009

4.4.1 Klagers stellen dat de e-mail van Verweerder van 23 september 2009 in reactie op de vraag naar de rechten van [MEDE-UITVINDER] voor het eerst wees op de andere positie van de uitvinder in de US. De inhoud van deze e-mail was, aldus Klagers, geruststellend. Klagers stellen dat Verweerder door de vraagstelling in de e-mail van 22 september 2009 juist gealarmeerd had moeten worden. Pas op 13 maart 2013 is het Klagers duidelijk geworden dat er geen reparatiemogelijkheden zijn om de vermelding als uitvinder van [MEDE-UITVINDER] ongedaan te maken.

- 4.4.2 Klagers stellen dat met de termijn van 20 januari 2010 in het vizier voor het indienen van octrooiaanvragen vanuit de ingediende internationale octrooiaanvraag Verweerder het advies had moeten geven om door middel van een akte alle rechten van [MEDE-UITVINDER] over te dragen naar de aanvrager.
- 4.4.3 Klagers stellen ook dat Verweerder had moeten melden dat voor bepaalde landen de handtekening van [MEDE-UITVINDER] vereist is voor het indienen van een octrooiaanvraag in die landen.
- 4.4.4 Verweerder betwist dat de e-mail van 23 september 2009 onjuist is. Er is aangegeven dat in de Verenigde Staten de noodzaak bestaat dat uitvinders de octrooiaanvraag overdragen aan de rechthebbende en dat indien [MEDE-UITVINDER] niet vrijwillig afstand zou doen er, afhankelijk van de omstandigheden, terugvalmogelijkheden zouden zijn. Verweerder zou niet kunnen beoordelen of [MEDE-UITVINDER] als mede-uitvinder zou kwalificeren.
- 4.4.5 Klagers wijzen er op dat de vraag van [KLAGER 2] in de e-mail van 22 september 2009 heel duidelijk is en dat Verweerder bovendien al eerder op de hoogte zou zijn geweest dat [MEDE-UITVINDER] en [KLAGER 2] zakelijk zouden zijn gescheiden.
- 4.4.6 Klagers wijzen ook nog op een bericht van 20 augustus 2008 van Octrooicentrum Nederland waarin zou worden aangegeven dat de Nederlandse octrooiaanvraag twee uitvindingen zou bevatten. [MEDE-UITVINDER] en [KLAGER 2] waren op dat moment zakelijk nog niet uit elkaar en Verweerder had zich op dat moment al moeten realiseren dat [VERWEERDER] een fout had gemaakt door beide uitvindingen in een octrooiaanvraag onder te brengen.
- 4.4.7 Klagers volharden in hun klacht dat het advies van 23 september 2009 niet correct en niet volledig is in strijd met Gedragsregel 4b en dat hierdoor de octrooirechten van Klagers in gevaar zijn gebracht in strijd met Gedragsregels 4b en 1c. Klagers zou gedurende de periode van 23 september 2009 tot 13 maart 2013 ten onrechte zijn voorgehouden dat er

reparatiemogelijkheden zouden zijn met betrekking tot de rechten van [MEDE-UITVINDER].

4.5 Klachtonderdeel 3 – werknemerschap [MEDE-UITVINDER] volgens Declaration

- 4.5.1 Klagers stellen dat Verweerder ongevraagd een Declaration heeft opgesteld waarin wordt verklaard dat [MEDE-UITVINDER] werknemer is van [KLAGER 1]. Het zou Verweerder echter duidelijk zijn dat van werknemerschap van [MEDE-UITVINDER] geen sprake was en Verweerder zou daarmee een Declaration hebben opgesteld die niet de waarheid weergeeft.
- 4.5.2 Verweerder geeft aan dat [VERWEERDER] er aanvankelijk niet van uitging dat [MEDE-UITVINDER] in dienst was bij [KLAGER 1]. Verweerder stelt echter dat Klagers, meer dan Verweerder, op de hoogte waren van de verhouding tussen [MEDE-UITVINDER] en [KLAGER 1] en dat het dan ook onbegrijpelijk is dat [KLAGER 2] een document heeft ondertekend waarin wordt vermeld dat [MEDE-UITVINDER] werknemer zou zijn als dat niet juist zou zijn. Verweerder ziet niet in dat [VERWEERDER] ervoor zou moeten waken dat [KLAGER 2] geen verklaring invult op basis waarvan verklaard wordt dat [MEDE-UITVINDER] wel in dienst is van [KLAGER 1]. Verweerder kon en mocht menen dat er (ook) een dienstverband tussen [KLAGER 1] en [MEDE-UITVINDER] bestond.
- 4.5.3 Klagers stellen dat deze positie niet te rijmen is met hetgeen Verweerder schrijft in de brief van 18 januari 2013, waarin wordt aangegeven dat er op basis van de hem bekende gegevens geen sprake is van een situatie volgens artikel 12 ROW (uitvinding in werknemersverband). De Declaration zou ongevraagd zijn opgesteld en met een brief zijn opgestuurd waarbij [KLAGER 2] kon “tekenen bij het kruisje”. De Declaration is, aldus Klagers een onheuse poging om de gevolgen van het verkeerde advies van verweer ongedaan te maken of te verhullen.
- 4.5.4 Verweerder distantieert zich van de stelling dat er sprake is van een onheuse poging om een verkeerd advies ongedaan te maken of te maskeren. Ter zitting heeft Verweerder aangegeven dat [VERWEERDER]

altijd geweten heeft dat [MEDE-UITVINDER] geen werknemer was van [KLAGER 1]. De verwijzing naar werknemerschap van [MEDE-UITVINDER] is ongelukkigerwijs in de verklaring geslopen.

- 4.5.5 Klagers volharden in hun klacht dat Verweerder een Declaration heeft opgesteld die niet de waarheid weergeeft, hetgeen in strijd is met Gedragsregels 1d en/of 1e.

4.6 Klachtonderdeel 4 – traceerbaarheid van [MEDE-UITVINDER]

- 4.6.1 Klagers stellen dat Verweerder, door op te geven dat [MEDE-UITVINDER] niet te traceren was, getracht zou hebben in enkele landen octrooiaanvragen in te dienen zonder medewerking en medeweten van [MEDE-UITVINDER].
- 4.6.2 Volgens Verweerder is deze stelling onjuist en onbegrijpelijk omdat Klagers zelf stellen dat [MEDE-UITVINDER] op een bepaald moment geen vaste woon- of verblijfplaats zou hebben. Verweerder ontving aan [MEDE-UITVINDER] verstuurd post ongeopend retour.
- 4.6.3 Klagers stellen dat Verweerder reeds op 11 oktober 2010 wist dat [KLAGER 2] weer met [MEDE-UITVINDER] in contact kon komen. [KLAGER 2] heeft ook kort na de e-mail van 1 februari 2011 contact gehad met [MEDE-UITVINDER]. Desondanks heeft Verweerder op 22 maart 2011 een petition voor het USPTO getekend dat [MEDE-UITVINDER] niet te vinden is en verzocht de aanvraag voort te zetten zonder de handtekening van [MEDE-UITVINDER].
- 4.6.4 Verweerder stelt dat [VERWEERDER] zijn best heeft gedaan [MEDE-UITVINDER] te bereiken en toen dit niet lukte andere maatregelen heeft genomen om te voorkomen dat de octrooiaanvraag geheel verloren zou gaan. Voor de Verenigde Staten was haast van belang omdat de octrooiaanvraag anders zou komen te vervallen. Het enkele feit dat [KLAGER 2] aan Verweerder heeft laten weten dat [KLAGER 2] een bespreking had met [MEDE-UITVINDER] maakt, aldus Verweerder, nog niet dat [MEDE-UITVINDER] daardoor vindbaar werd. Op de e-mail van 1 februari 2011 heeft Verweerder geen informatie ontvangen van [KLAGER

2] of en hoe [MEDE-UITVINDER] zou kunnen worden bereikt. Verweerder stelt dat [VERWEERDER] [MEDE-UITVINDER] nooit heeft kunnen bereiken.

4.6.5 Klagers volharden in hun klacht dat Verweerder een ontsnappingsmogelijkheid heeft gecreëerd door te melden dat [MEDE-UITVINDER] niet traceerbaar zou zijn, hetgeen in strijd zou zijn met Gedragsregels 4b en/of 1d en daarbij onjuiste informatie zou hebben verstrekt in strijd met Gedragsregels 1c, 1d en/of 1e.

4.7 Klachtonderdeel 5 – correspondentie verwijderen van conclusies uit de Amerikaanse octrooiaanvraag

4.7.1 Klagers stellen dat uiteindelijk, ondanks dat zou zijn overeengekomen om de conclusies te verwijderen en daarvoor een factuur is ontvangen, de conclusies ten aanzien van de dispenser niet zouden zijn verwijderd uit de US octrooiaanvraag. Dit zou in strijd zijn met Gedragsregels 4b en/of 1d.

4.7.2 Verweerder heeft gesteld dat [VERWEERDER] geen niet-uitgevoerde werkzaamheden in rekening heeft gebracht.

4.8 Klachtonderdeel 6 – besprekingen met [KANTOORGENOOT] en [KANTOORGENOOT 2]

4.8.1 Klagers stellen dat [KANTOORGENOOT] zou hebben aangegeven in een gesprek d.d. 11 maart 2013 dat de positie van [MEDE-UITVINDER] geen probleem voor Klagers zou kunnen opleveren, maar dat een schriftelijke verklaring daaromtrent, ondanks een eerdere toezegging, niet is afgegeven. De (uitspraken van) [KANTOORGENOOT] en [KANTOORGENOOT 2] zouden onder de verantwoordelijkheid van Verweerder vallen.

4.8.2 Doordat de schriftelijke verklaring niet is afgegeven zou Verweerder de octrooirechten in gevaar hebben gebracht en slechts oog hebben gehad voor het beperken van de eigen schade.

- 4.8.3 Verweerder stelt dat dit klachtonderdeel zich richt tegen [KANTOORGENOOT] en [KANTOORGENOOT 2]. Omdat [KANTOORGENOOT] en [KANTOORGENOOT 2] geen octrooigemachtigden zijn en bovendien het klachtonderdeel zich niet richt tegen hen, zou de klacht ongegrond zijn.
- 4.8.4 Klagers volharden in hun klacht dat de octrooirechten in gevaar zijn gebracht in strijd met Gedragsregel 4b en/of 1e.

4.9 Klachtonderdeel 7 – rechten van [MEDE-UITVINDER]

- 4.9.1 Klagers stellen dat Verweerder adviseerde de conclusies ten aanzien van de dispenser te verwijderen uit de US octrooiaanvraag om zodoende de vermelding van [MEDE-UITVINDER] als uitvinder te kunnen verwijderen. Verweerder zou dit volgens Klagers niet mogen doen zonder de medewerking van [MEDE-UITVINDER].
- 4.9.2 Klagers hebben aangegeven dat zij mogelijk door [MEDE-UITVINDER] aansprakelijk kunnen worden gehouden voor het beknotten van mogelijke rechten met betrekking tot de dispenser.
- 4.9.3 Klagers geven aan dat Verweerder daarmee onzorgvuldig heeft gehandeld in strijd met Gedragsregel 4b en/of 1c en/of 1e.
- 4.9.4 Verweerder geeft aan dat [KLAGER 2] beweerde dat [MEDE-UITVINDER] bij nader inzien geen enkele bijdrage had geleverd aan de uitvinding van de dispenser en dat het daarom voor de hand lag om te verzoeken om die conclusies te verwijderen die volgens [KLAGER 2] geen betrekking hadden op een uitvinding van [MEDE-UITVINDER]. [MEDE-UITVINDER] zou echter stellen dat [MEDE-UITVINDER] wel degelijk mede-uitvinder is en Verweerder zou buiten deze kwestie tussen [KLAGER 2] en [MEDE-UITVINDER] staan.
- 4.9.5 Klagers betwisten dat [KLAGER 2] bij nader inzien heeft gezegd dat [MEDE-UITVINDER] geen bijdrage aan de uitvinding heeft geleverd. Dit zou [KLAGER 2] altijd al hebben aangegeven. Het zou in dat opzicht ook

onbegrijpelijk zijn dat conclusies zouden worden verwijderd die betrekking zou hebben op een uitvinding van [KLAGER 2], zoals Verweerder stelt.

- 4.9.6 Ten aanzien van de Russische octrooiaanvraag heeft Verweerder ter zitting aangegeven dat [VERWEERDER] een brief had moeten sturen aan [MEDE-UITVINDER] omtrent de verlening van het Russische octrooi voor de [.....]machine en over de mogelijkheid voor het indienen van een afgesplitste octrooiaanvraag. In de brief van 14 april 2014 trekt Verweerder dit standpunt weer in omdat in Rusland de aanvrager rechthebbende is op het octrooi en niet de uitvinder(s).

5. Het oordeel van de Raad van Toezicht

5.1 Op grond van bovenstaande feiten en de door Klagers aangevoerde klachtonderdelen, komt de Raad van Toezicht tot het volgende oordeel.

5.2 Preliminair – termijn voor indienen van de klacht

5.2.1 Artikel 23o, vierde lid, ROW bepaalt dat:

“De raad van toezicht neemt een klacht niet in behandeling indien het voorval waarop de klacht betrekking heeft, ten minste vijf jaar voor de indiening van de klacht heeft plaatsgevonden”

5.2.2 Verweerder heeft aangevoerd dat Klagers niet ontvankelijk zijn in hun klacht omdat de termijn van artikel 23o, vierde lid ROW zou zijn verstreken. Deze bepaling zou een objectieve verjaringstermijn betreffen. Klagers hebben daarentegen gesteld dat zij pas kennis hebben kunnen nemen van het plaatsvinden van bepaalde voorvallen als bedoeld in de wet op een later tijdstip en dat dit tijdstip minder dan vijf jaar voor de indiening van de klacht ligt.

5.2.3 De Raad van Toezicht is van oordeel dat de tekst van artikel 23o, lid 4 ROW slechts voor één uitleg vatbaar is; de wetgever heeft voor wat betreft de verjaringstermijn voor klachten tegen octrooigemachtigden een fatale termijn in het leven geroepen, die niet kan worden opgeschort doordat kennis over het voordoen van het voorval door degene die een klacht wil indienen is verkregen op een later tijdstip dan het tijdstip waarop het voorval zich heeft voorgedaan. Ondanks het feit dat in octrooi-procedures vaak pas na lange tijd blijkt dat er klachtwaardige fouten zijn gemaakt, heeft de wetgever voor een niet-opschortbare termijn gekozen.

5.2.4 Anderzijds is de Raad van Toezicht van oordeel dat een klacht meerdere zelfstandige klachtonderdelen kan bevatten en dat voor elk van deze klachtonderdelen moet worden bepaald wat het voorval is waarop het klachtonderdeel betrekking heeft en of dat voorval binnen vijf jaar voorafgaand aan het indienen van het klachtschrift heeft plaatsgevonden. Wanneer dat voorval op zichzelf klachtwaardig is, is het niet relevant of

dat voorval voortvloeit uit een eerder voorval dat dateert van meer dan vijf jaar voorafgaand aan het indienen van het klachtschrift, ook niet als dat eerdere voorval op zichzelf klachtwaardig zou zijn geweest wanneer de klacht ten aanzien van dat eerdere voorval tijdig zou zijn ingediend. Een octrooigemachtigde kan, naar het oordeel van de Raad van Toezicht, immers meerdere onafhankelijke fouten maken en een klager dient de mogelijkheid te hebben verschillende klachtonderdelen ten aanzien van verschillende fouten in een enkel klachtschrift onder te brengen.

- 5.2.5 In het navolgende zal daarom per klachtonderdeel worden bepaald of de klacht stuit op de verjaringstermijn van artikel 23o, lid 4, ROW.

5.3 Klachtonderdeel 1 – informatie over rechten en plichten van uitvinders

- 5.3.1 Het staat tussen Partijen vast dat tijdens de eerste bespreking d.d. 15 maart 2007 is besproken om de uitvinding van de [.....]methode en van de dispenser [.....] in een enkele octrooiaanvraag onder te brengen. Ook staat tussen Partijen vast dat Klagers op 21 maart 2007 een ingevuld vragenformulier aan Verweerder hebben gestuurd waarop is aangegeven dat [MEDE-UITVINDER] en [KLAGER 2] als uitvinder dienen te worden vermeld.
- 5.3.2 Klagers hebben gesteld dat Verweerder niet had mogen adviseren om de uitvinders van de dispenser ook de uitvinders van de [.....]methode te laten worden.
- 5.3.3 Het klachtschrift is ingediend op 30 oktober 2013. Voorvallen die zich hebben voorgedaan vijf jaar voorafgaand aan het indienen van het klachtschrift, d.w.z. voor 30 oktober 2008, kunnen, zoals hierboven in 5.2.3 is aangegeven, op grond van artikel 23o, lid 4, ROW niet door de Raad van Toezicht in behandeling worden genomen. Het advies om beide uitvindingen samen te voegen en [MEDE-UITVINDER] en [KLAGER 2] beide te noemen als uitvinders dateert van voor 30 oktober 2008.
- 5.3.4 Klagers zijn daarmee ten aanzien van klachtonderdeel 1 niet ontvankelijk. Het is duidelijk dat dit oordeel niet anders wordt wanneer de concept-

klacht d.d. 21 maart 2013 als indieningsdatum voor de klacht zou zijn genomen, zoals Klagers nog hebben aangevoerd.

5.3.5 Klagers hebben zich beroepen op een uitspraak van de Raad van Toezicht d.d. 27 januari 2004 waaruit, aldus Klagers, zou moeten worden afgeleid dat een beroep op verjaring zou kunnen worden gepasseerd als de klacht is ingediend binnen vijf jaar nadat de octrooigemachtigde nog invloed had kunnen uitoefenen op de positie van gedaagde. Daargelaten of een dergelijke algemene stelling volgt uit de aangehaalde uitspraak, valt niet in te zien hoe Verweerder nog invloed had kunnen uitoefenen op een eenmaal gegeven advies.

5.3.6 De Raad van Toezicht merkt, ten overvloede, nog op dat het advies om uitvindingen te combineren in een enkele octrooiaanvraag op zichzelf niet klachtwaardig is. In tegendeel, vanuit bijv. kostenoverwegingen kan het aangewezen zijn om meerdere uitvindingen te combineren in een enkele octrooiaanvraag. Een logisch gevolg daarvan is dat de uitvinders van ieder van de in de octrooiaanvraag opgenomen uitvindingen allen op de octrooiaanvraag worden vermeld. Dit neemt niet weg dat een octrooigemachtigde er goed aan doet om zich er in een zo vroeg mogelijk stadium van te vergewissen welke uitvinding toekomt aan welke uitvinder(s).

5.3.7 Klagers zijn niet ontvankelijk ten aanzien van klachtonderdeel 1.

5.4 Klachtonderdeel 2 – de e-mail van 23 september 2009

5.4.1 Klagers hebben gesteld dat het advies in de e-mail van 23 september 2009 niet correct en volledig is gebleken en niet is aangevuld, waardoor Verweerder in strijd met Gedragsregel 1c en 4b heeft gehandeld.

5.4.2 Het voorval volgens artikel 23o, lid 4, ROW betreft hier de email van 23 september 2009. Het tijdstip waarop het voorval zich heeft voorgedaan ligt daarmee binnen vijf jaar van de datum van indiening van het klachtschrift. Klagers zijn daarmee ontvankelijk in hun klacht voor wat betreft klachtonderdeel 2.

- 5.4.3 Ongeacht de wetenschap van Verweerder over ontwikkelingen in de relatie tussen [KLAGER 2] en [MEDE-UITVINDER] in de maanden voorafgaand aan de e-mail van 22 september 2009, wordt Verweerder in de e-mail van 22 september 2009 expliciet gevraagd naar de rechten die [MEDE-UITVINDER] kan ontleen aan zijn vermelding als uitvinder. Op het moment van deze vraag was er nog sprake van een internationale (PCT) octrooiaanvraag.
- 5.4.4 Het behoort tot de standaardkennis van octrooigemachtigden dat de status van uitvinders in verschillende landen verschillend is. Deze kennis is ook aanwezig bij Verweerder getuige de e-mail van 23 september 2009. Het antwoord van Verweerder van 23 september 2009 omvat geen evidente fouten en de Raad van Toezicht kan zich ook voorstellen dat een dergelijk antwoord als voorlopig antwoord wordt gegeven.
- 5.4.5 Het voorlopige antwoord had echter opvolging moeten worden gegeven en het lag op de weg van Verweerder om deze opvolging ook daadwerkelijk te geven. Van Klagers mocht niet worden verwacht dat zij bijv. nadere vragen zouden stellen omdat zij zelfstandig zouden inzien dat het antwoord van Verweerder opvolging zou behoeven.
- 5.4.6 De bedoelde opvolging had naar het oordeel van de Raad van Toezicht in de onderhavige situatie op meerdere momenten gestand kunnen worden gedaan. Verweerder had zich er ten minste van dienen te vergewissen of [VERWEERDER] de e-mail van [KLAGER 2] zodanig moest opvatten dat het de wens van [KLAGER 2] was dat [MEDE-UITVINDER] niet meer als uitvinder zou worden vermeld. Dit blijkt niet expliciet uit de e-mail van [KLAGER 2], al wordt die suggestie wel gewekt. Verweerder heeft hier een onderzoeksplicht. Indien [MEDE-UITVINDER] niet meer als uitvinder zou moeten worden genoemd, had het voor de hand gelegen om dit nog in de internationale fase van de PCT aanvraag te regelen.
- 5.4.7 Opvolging had ook voor de hand gelegen na de e-mail van 23 november 2009 waarin [KLAGER 2] aangeeft in welke landen [KLAGER 2] de nationale fase voor de PCT aanvraag wenst in te gaan. Tot die landen behoorden landen, zoals de Verenigde Staten, waar uitvinders de octrooiaanvraag moeten overdragen aan de aanvrager. Ook toen had

Verweerder zich moeten realiseren dat [VERWEERDER] moest handelen of in elk geval nadere informatie had moeten vragen aan [KLAGER 2] omtrent het uitvinderschap.

- 5.4.8 Uit de stukken blijkt niet van enige opvolging die Verweerder heeft gegeven aan zijn e-mail van 23 september 2009.
- 5.4.9 Verweerder heeft aangevoerd dat de vraag of [MEDE-UITVINDER] als mede-uitvinder kwalificeert afhangt van de vraag of [MEDE-UITVINDER] uitvinderswerkzaamheden heeft verricht en dat Verweerder dat niet kan beoordelen op basis van de hem beschikbare gegevens. Dit gaat naar het oordeel van de Raad van Toezicht voorbij aan het klachtonderdeel. Het klachtonderdeel ziet op het antwoord en de opvolging van de vraag naar welke rechten [MEDE-UITVINDER] kan ontlenen aan zijn vermelding als mede-uitvinder en niet op de vraag of [MEDE-UITVINDER] als mede-uitvinder kwalificeert.
- 5.4.10 De Raad van Toezicht is derhalve van oordeel dat Verweerder niet met de vereiste zorg en aandacht heeft gereageerd op de concrete vraag van [KLAGER 2] in de e-mail van 22 september 2009. Verweerder heeft daarmee gehandeld in strijd met Gedragsregel 4b.

5.5 Klachtonderdeel 3 – werknemerschap [MEDE-UITVINDER] volgens Declaration

- 5.5.1 Klagers hebben gesteld dat Verweerder een Declaration heeft opgesteld die niet de waarheid weergeeft waardoor in strijd is gehandeld met Gedragsregels 1d en 1e. De Raad van Toezicht interpreteert dit klachtelement van Klagers zo dat in het bijzonder wordt gedoeld op het beweerdelijk door Verweerder afgeven van een valse of misleidende verklaring.
- 5.5.2 Het voorval volgens artikel 23o, lid 4, ROW betreft hier de brief van 11 februari 2010 waarmee de Declaration voor de Indonesische octrooiaanvraag aan Klagers werd toegestuurd. Het tijdstip waarop het voorval zich heeft voorgedaan ligt daarmee binnen vijf jaar van de datum van indiening van het klachtschrift. Klagers zijn daarmee ontvankelijk in hun klacht voor wat betreft klachtonderdeel 3.

- 5.5.3 Naar het oordeel van de Raad van Toezicht is voor een valse of misleidende verklaring nodig dat in de verklaring bepaalde relevante feiten weloverwogen anders zijn voorgesteld of zijn weggelaten. Het enkele gegeven dat de feiten anders zijn dan hetgeen is verklaard is daarvoor onvoldoende. De Raad van Toezicht kan uit de haar bekende gegevens niet vaststellen dat Verweerder weloverwogen heeft verklaard dat [MEDE-UITVINDER] werknemer is van [KLAGER 1] terwijl [VERWEERDER] wist dat [MEDE-UITVINDER] geen werknemer was van [KLAGER 1]
- 5.5.4 Klagers hebben gewezen op de brief van 18 januari 2013 waarin Verweerder aangeeft in het kader van de aanspraak op octrooien niet in te gaan op uitvindingen die in dienstverband worden gedaan overeenkomstig artikel 12 ROW omdat [VERWEERDER] er op basis van de hem bekende gegevens vanuit meent te mogen gaan dat dit niet van toepassing is, althans in het geding is. Naar het oordeel van de Raad van Toezicht kan hieruit niet worden afgeleid dat Verweerder, gezien het tijdsverloop van bijna drie jaren, reeds op 11 februari 2010 wist dat [MEDE-UITVINDER] geen werknemer was van [KLAGER 1]. Ook de mededeling in de e-mail van [KLAGER 2] aan Verweerder van 22 september 2009 dat [KLAGER 2] en [MEDE-UITVINDER] zakelijk gescheiden impliceert niet noodzakelijkerwijs dat [MEDE-UITVINDER] geen werknemer is van [KLAGER 1].
- 5.5.5 Ter zitting heeft Verweerder aangegeven dat [VERWEERDER] ten tijde van het opstellen van de Declaration wel wist dat [MEDE-UITVINDER] geen werknemer was van [KLAGER 1]. De Raad van Toezicht kan echter niet uit de ter beschikking gestelde stukken afleiden dat Verweerder weloverwogen een verkeerde voorstelling van zaken heeft gegeven. Het voert naar het oordeel van de Raad van Toezicht te ver om enkel op basis van het verschil tussen de inhoud van de Declaration en de wetenschap van Verweerder te concluderen dat Verweerder weloverwogen heeft gepoogd een verkeerde voorstelling van zaken te geven.
- 5.5.6 In zijn algemeenheid mag echter van een octrooigemachtigde verwacht worden dat hij de nodige zorg en aandacht besteedt aan officiële stukken die bij octrooiverlenende instanties worden ingediend, zoals de

Declaration. Wanneer een octrooigemachtigde een Declaration opstelt en toestuurt aan een cliënt, dient hij zich er van te vergewissen dat de inhoud van de Declaration juist is. De stelling dat Verweerder er niet voor hoeft te waken dat [KLAGER 2] geen verklaring invult die in strijd is met de waarheid kan daarom niet door de Raad van Toezicht worden onderschreven. Het mag zo zijn dat degene die een verklaring ondertekent ook moet nagaan of de verklaring correct is, maar dat ontslaat de octrooigemachtigde niet van de plicht om ervoor te zorgen dat de verklaring juist is.

- 5.5.7 De Raad van Toezicht is daarom van oordeel dat Verweerder niet de nodige zorg en aandacht heeft besteed aan het opstellen van de Declaration. Verweerder heeft daarmee gehandeld in strijd met Gedragsregel 4b

5.6 Klachtonderdeel 4 – traceerbaarheid van [MEDE-UITVINDER]

- 5.6.1 Klagers hebben gesteld dat Verweerder hen er ten onrechte van beticht onjuiste informatie te hebben gegeven over de traceerbaarheid van [MEDE-UITVINDER]. Dit zou, aldus Klagers, in strijd zijn met Gedragsregels 1c, 1d of 1e. Verder stellen Klagers dat Verweerder een Petition heeft ingediend dat [MEDE-UITVINDER] onvindbaar was om een ontsnappingsmogelijkheid te creëren, terwijl Verweerder op de hoogte was dat [MEDE-UITVINDER] niet meer onvindbaar was, hetgeen ook in strijd zou zijn met Gedragsregel 1d en 4b.
- 5.6.2 Het voorval volgens artikel 23o, lid 4, ROW betreft hier de brief van Verweerder van 5 september 2011 en de Petition die is ondertekend op 22 maart 2011. Het tijdstip waarop het voorval zich heeft voorgedaan ligt daarmee binnen vijf jaar van de datum van indiening van het klachtschrift. Klagers zijn daarmee ontvankelijk in hun klacht voor wat betreft klachtonderdeel 4.
- 5.6.3 Klagers stellen dat [KLAGER 2] reeds op 11 oktober 2010 aan Verweerder zou hebben gemeld dat [VERWEERDER] in contact kon komen met [MEDE-UITVINDER]. Ook in februari 2011 zou dit nogmaals aan Verweerder duidelijk zijn geworden.

- 5.6.4 De Raad van Toezicht is echter van oordeel dat daaruit niet automatisch volgt dat Verweerder ook met [MEDE-UITVINDER] in contact kon komen. Uit de stukken blijkt niet dat Klagers Verweerder op enig moment hebben voorzien van daadwerkelijke adresinformatie van [MEDE-UITVINDER], anders dan ten tijde van het invullen van de vragenlijst die ondertekend is op 19 maart 2007. Dit adres is ook een van de twee adressen die in de Petition wordt aangeduid als het laatst bekende adres van [MEDE-UITVINDER]. Onduidelijk is hoe Verweerder aan het tweede adres komt (de Petition meldt dat dit tweede adres een eerder adres zou zijn).
- 5.6.5 Verweerder heeft in het Verweerschrift aangegeven dat [VERWEERDER] contactgegevens van [MEDE-UITVINDER] heeft ontvangen. Hoewel niet exact wordt aangegeven wanneer Verweerder deze contactgegevens heeft ontvangen, leidt de Raad van Toezicht uit de chronologie van de gebeurtenissen die in het Verweerschrift wordt aangehouden af dat Verweerder stelt dat dit op of na 16 oktober 2011 is gebeurd.
- 5.6.6 Bij deze stand van zaken kan naar het oordeel van de Raad van Toezicht niet worden gezegd dat Verweerder [MEDE-UITVINDER] kon bereiken. Het had op de weg van Klagers gelegen om Verweerder concrete contactgegevens van [MEDE-UITVINDER] te geven en daarvan is niet gebleken. De Petition is daarmee niet in strijd met de waarheid, waarbij de Raad van Toezicht nog opmerkt dat de Petition door Verweerder zelf is ondertekend en dat het er derhalve om gaat of Verweerder zelf [MEDE-UITVINDER] op 22 maart 2011 kon bereiken.
- 5.6.7 De Raad van Toezicht ziet ook niet dat de brief van Verweerder van 5 september 2011 Klagers ervan beticht onjuiste informatie te hebben verstrekt. In de brief wordt slechts gesteld dat Klagers hadden aangegeven dat [MEDE-UITVINDER] na het indienen van de Amerikaanse octrooiaanvraag niet meer traceerbaar was en dat het Verweerder begin 2011 bleek dat Klagers op de hoogte waren van de verblijfplaats van [MEDE-UITVINDER]. Van enig verwijt, terecht of niet, is naar het oordeel van de Raad van Toezicht geen sprake.
- 5.6.8 Klachtonderdeel 4 wordt derhalve verworpen.

5.7 Klachtonderdeel 5 – correspondentie verwijderen van conclusies uit de Amerikaanse octrooiaanvraag

- 5.7.1 Klagers geven aan dat Verweerder uiteindelijk de conclusies niet heeft verwijderd, hoewel dit wel was overeengekomen en deze handeling is bevestigd en gedeclareerd. Verweerder zou daarmee in strijd hebben gehandeld met Gedragsregels 4b en/of 1d
- 5.7.2 Het voorval volgens artikel 23o, lid 4, ROW betreft hier de brief van 15 november 2011, waarin wordt bevestigd dat de conclusies ten aanzien van de dispenser uit de Amerikaanse octrooiaanvraag worden verwijderd. Het tijdstip waarop het voorval zich heeft voorgedaan ligt daarmee binnen vijf jaar van de datum van indiening van het klachtschrift. Klagers zijn daarmee ontvankelijk in hun klacht voor wat betreft klachtonderdeel 5.
- 5.7.3 De Raad van Toezicht stelt vast dat in de brief van 15 november 2011 wordt aangegeven dat de conclusies ten aanzien van de dispenser uit de Amerikaanse octrooiaanvraag worden verwijderd. De brief is ondertekend door [KANTOORGENOOT] van Verweerder. In de brief wordt verslag gedaan van een bespreking van 1 november 2011 waarbij Verweerder aanwezig was.
- 5.7.4 Klagers stellen dat Verweerder bevestigd zou hebben dat de conclusies ten aanzien van de dispenser uit de Amerikaanse octrooiaanvraag zouden zijn verwijderd. De Raad van Toezicht heeft bij de producties van Klagers een dergelijke bevestiging echter niet aangetroffen. Uit de brief van 9 mei 2012 van Verweerder blijkt naar het oordeel van Raad van Toezicht dat op dat moment de verwijdering van de claims nog niet had plaatsgevonden.
- 5.7.5 Verweerder heeft uitdrukkelijk gesteld dat [VERWEERDER] geen niet-uitgevoerde werkzaamheden in rekening heeft gebracht. Klagers hebben geen factuur overgelegd waaruit blijkt dat Verweerder het verwijderen van conclusies uit de Amerikaanse octrooiaanvraag in rekening heeft gebracht. De Raad van Toezicht passeert daarom de stelling van Klagers

dat het verwijderen van de conclusies uit de Amerikaanse aanvraag is gedeclareerd.

5.7.6 Klachtonderdeel 5 wordt derhalve verworpen.

5.8 Klachtonderdeel 6 - besprekingen met [KANTOORGENOOT] en [KANTOORGENOOT 2]

5.8.1 Klagers hebben gesteld dat Verweerder voorrang heeft gegeven aan het beperken van zijn eigen schade, door het niet afgeven van een verklaring omtrent de rechten van [MEDE-UITVINDER] die wel was toegezegd in een bespreking van [KLAGER 2] met [KANTOORGENOOT] en KANTOORGENOOT 2] van het kantoor van Verweerder. Hierdoor zou Verweerder in strijd gehandeld met Gedragsregel 4b en/of 1e.

5.8.2 Het voorval volgens artikel 23o, lid 4, ROW betreft hier de bespreking van 11 maart 2013. Het tijdstip waarop het voorval zich heeft voorgedaan ligt daarmee binnen vijf jaar van de datum van indiening van het klachtschrift.

5.8.3 Artikel 23o, lid 1, ROW bepaalt:

De raad van toezicht neemt een tegen een octrooigemachtigde gerezen bedenking in behandeling op een met redenen omklede schriftelijke klacht, bij hem ingediend

5.8.4 Op grond van deze bepaling is de Raad van Toezicht alleen bevoegd om klachten tegen individuele octrooigemachtigden in behandeling te nemen. Een octrooigemachtigde is ook verantwoordelijk voor handelingen medewerkers en kan op deze handelingen worden aangesproken wanneer deze in strijd zijn met de Gedragsregels.

5.8.5 Ten tijde van de bespreking van [KLAGER 2] met [KANTOORGENOOT] en [KANTOORGENOOT 2] trad Verweerder niet meer op als octrooigemachtigde van Klagers. Dit is ter zitting door Klagers bevestigd. Dit blijkt ook uit de e-mail correspondentie van 14 maart 2013 en 2 april 2013 waarbij niet langer Verweerder als octrooigemachtigde en als geadresseerde is opgenomen maar een collega-octrooigemachtigde van hetzelfde kantoor.

5.8.6 Ongeacht de vraag of [KANTOORGENOOT] en [KANTOORGENOOT 2] in hun functie bij het kantoor van Verweerder onder diens verantwoordelijkheid vallen, is de Raad van Toezicht van oordeel dat Klagers ten aanzien van klachtonderdeel 6 niet ontvankelijk zijn, omdat Verweerder ten tijde van het voorval niet de verantwoordelijk octrooigemachtigde van Klagers was en dit voor Klagers kenbaar was.

5.9 Klachtonderdeel 7 – rechten van [MEDE-UITVINDER]

5.9.1 Klagers hebben gesteld dat Verweerder door het verwijderen van conclusies de mogelijke rechten van [MEDE-UITVINDER] in gevaar heeft gebracht. Hierdoor zou Verweerder in strijd gehandeld hebben met Gedragsregel 4b en/of 1c.

5.9.2 Het voorval volgens artikel 23o, lid 4, ROW betreft hier het moment van het verwijderen van de conclusies die zien op de mogelijke uitvoering van [MEDE-UITVINDER] en/of het moment waarop het indienen van een afgesplitste aanvraag nog mogelijk zou zijn. De Raad van Toezicht voegt hier aan toe dat voor die landen waar de conclusies uiteindelijk niet zijn verwijderd (de US), het moment van het voorstel om de conclusies te verwijderen als voorval in de zin van artikel 23o, lid 4 ROW wordt genomen. In alle hieronder beschouwde gevallen ligt het voorval binnen vijf jaar van de datum van indiening van het klachtschrift. Klagers zijn daarmee ontvankelijk ten aanzien van klachtonderdeel 7.

5.9.3 De Raad van Toezicht stelt vast dat in de oorspronkelijke Nederlandse octrooiaanvraag en in de daarop volgende PCT octrooiaanvraag zowel [KLAGER 2] als [MEDE-UITVINDER] als uitvinder zijn genoemd. Verweerder heeft bovendien aangegeven dat [VERWEERDERE] kon en mocht aannemen dat beiden uitvinderswerkzaamheden hadden verricht.

5.9.4 Bij die stand van zaken is de Raad van Toezicht van oordeel dat Verweerder in strijd heeft gehandeld met Gedragsregels 4b en 1c ten aanzien van de rechten van [MEDE-UITVINDER] in Rusland en stelt zij ook vraagtekens bij de opvatting van Verweerder ten aanzien van de rechten van [MEDE-UITVINDER] in de US. Dit wordt hieronder toegelicht.

- 5.9.5 Bij brief van 15 november 2012 bericht Verweerder aan Klagers dat op de Russische octrooiaanvraag octrooi verleend zal worden op de conclusies ten aanzien van de [...]machine. De Raad van Toezicht leidt hieruit af dat de conclusies voor de dispenser uit de octrooiaanvraag zijn verwijderd. Wanneer Verweerder, zoals zij heeft gesteld, aannam dat zowel [KLAGER 2] als [MEDE-UITVINDER] uitvinderswerkzaamheden, dan had ook [MEDE-UITVINDER] een brief dienen te krijgen omtrent de octrooiverlening in Rusland of ten minste dienen te worden geïnformeerd dat er een afgesplitste octrooiaanvraag kon worden ingediend, bijv. in relatie tot de verwijderde conclusies (die wellicht voor [MEDE-UITVINDER] van belang zouden kunnen zijn). Door enkel aan Klagers te rapporteren heeft Verweerder [MEDE-UITVINDER] niet geïnformeerd over zijn rechten, hetgeen in strijd is met de betrouwbaarheid en de zorgvuldigheid die men van een octrooigemachtigde mag verwachten. Verweerder heeft niet gesteld dat in november 2012 een poging is ondernomen om [MEDE-UITVINDER] te bereiken, terwijl Verweerder wel de beschikking had over de contactgegevens van [MEDE-UITVINDER] (zie 5.6.5).
- 5.9.6 De Raad van Toezicht ziet niet in, zoals Verweerder nog heeft aangevoerd, dat bovenstaand oordeel anders zou moeten zijn omdat in Rusland de aanvrager en niet de uitvinders recht hebben op octrooi. Waar het om gaat is dat een octrooigemachtigde de rechten van zijn cliënt of cliënten op betrouwbare en zorgvuldige wijze dient te beschermen, ongeacht de vraag of de houder van het recht de aanvrager of de uitvinder is.
- 5.9.7 De Raad van Toezicht begrijpt dat ook in Nieuw Zeeland en Zuid-Afrika conclusies zijn verwijderd. Voor deze landen geldt hetzelfde oordeel als voor de octrooiaanvraag in Rusland.
- 5.9.8 De Raad van Toezicht heeft ook uitvoerige correspondentie met een Amerikaanse agent ontvangen over de discussie omtrent het verwijderen van conclusies uit de Amerikaanse octrooiaanvraag. De conclusies zijn uiteindelijk niet verwijderd. De Raad van Toezicht plaatst desalniettemin twee kanttekeningen bij de handelswijze van Verweerder en het kennelijke standpunt van Verweerder over de rechten van [MEDE-UITVINDER].-

- 5.9.9 Uit de door Verweerder overgelegde uitvoerige e-mail correspondentie met de Amerikaanse agent blijkt nauwelijks van een directe betrokkenheid van Verweerder. Nagenoeg alle e-mail correspondentie met de Amerikaanse agent vindt plaats met een medewerkster van het kantoor van Verweerder en voor zover de Raad van Toezicht kan nagaan is het ook de medewerkster die uitvoerige telefoongesprekken voert met de Amerikaanse agent. Het komt de Raad van Toezicht voor dat het bij een kenbaar gevoelig dossier ten aanzien van een kenbaar relevant punt op de weg van Verweerder in persoon had gelegen om de correspondentie ter hand te nemen. De overgelegde e-mail correspondentie tussen de medewerkster en Verweerder is daarvoor onvoldoende.
- 5.9.10 Het enkele feit dat de facturen van de Amerikaanse agent refereren aan telefoongesprekken en correspondentie met Verweerder is voor de Raad van Toezicht niet voldoende om de sterk gewenste intensieve betrokkenheid van Verweerder genoegzaam aan te tonen. Uit de e-mail correspondentie blijkt bijv. dat de Amerikaanse agent telkens het bericht adresseert aan Verweerder terwijl de medewerkster de feitelijke en voor de Amerikaanse agent kenbare respondent is. Indien Verweerder persoonlijk directe correspondentie met de Amerikaanse agent had gevoerd, zou dat naar het oordeel van de Raad van Toezicht moeten zijn overgelegd.
- 5.9.11 In de e-mail van 22 november 2012 van de medewerkster aan Verweerder wordt daarnaast aangegeven dat de Amerikaanse agent heeft gezegd dat "het misschien wel handig is om op het moment dat de aanvraag wordt gesplitst [MEDE-UITVINDER] hierover kort in te lichten zodat [MEDE-UITVINDER] achteraf niet kan doen alsof hem niets is verteld". Verweerder leidt daaruit af dat de Amerikaanse agent toestemming van [MEDE-UITVINDER] niet noodzakelijk acht.
- 5.9.12 De Raad van Toezicht is van oordeel dat dit standpunt onjuist is. Onafhankelijk van de vraag wat de Amerikaanse agent precies heeft geadviseerd (dit is niet duidelijk want de e-mail is een korte samenvatting van een uitvoerig telefoongesprek tussen de Amerikaanse agent en de medewerkster), moet het elke octrooigemachtigde duidelijk zijn dat de rechten van beide uitvinders niet in gevaar mogen worden gebracht.

Wanneer rechten worden opgegeven dient daarvoor expliciete toestemming te zijn verkregen van de rechthebbende. Het verwijderen van conclusies die op een uitvinding van [MEDE-UITVINDER] zouden kunnen zien, is daarom niet mogelijk zonder zijn toestemming.

5.9.13 Verweerder heeft in strijd met Gedragsregels 1c en 4b gehandeld ten aanzien van de omgang met de rechten van [MEDE-UITVINDER].

6. Beslissing

6.1 Op grond van de hierboven behandelde klachtonderdelen is de Raad van Toezicht voor oordeel dat Verweerder op een aantal relevante punten in strijd met de Gedragsregels heeft gehandeld. De e-mail van 23 september 2009 had opvolging behoren te krijgen en door dit na te laten heeft Verweerder de hand gehad in verdere complicaties in de diverse octrooi-procedures. Voorts is er onzorgvuldig gehandeld ten aanzien van de status van [MEDE-UITVINDER] in relatie tot Klagers als werknemer. De Raad van Toezicht vindt ten slotte ook de houding van Verweerder ten aanzien van de rechten van [MEDE-UITVINDER] niet getuigen van een juiste opvatting.

6.2 Dit alles in aanmerking nemende komt de Raad van Toezicht tot het oordeel dat de maatregel **BERISPING** aangewezen is.

7. Ingevolge artikel 23w ROW 1995 kan tegen deze beslissing binnen dertig dagen na de dag van verzending beroep worden ingesteld bij het Gerechtshof te Den Haag.

Gedaan te Den Haag op 30 juni 2014

mr. drs. A.J.W. Hooiveld, Voorzitter

mr. ir. F.A.T. van Looijengoed, plv. Secretaris

mr. drs. L.A.C.M. van Wezenbeek, lid

dr. P.H. van Deursen, lid

ir. J.C. Volmer, plaatsvervangend lid